

Werkdag bij de afdeling Rijsbergen/Zundert

Aat Rietveld

De afdeling Rijsbergen/Zundert van de bijenhoudersbond ZLTO houdt op enkele zondagen in het jaar een werkdag. Ik bezocht er enkele van.

Op het erf van één van de leden waren een flink aantal van de leden druk bezig met het schoonmaken van hun raampjes, het smelten van hun was en het gieten van kunstraat.

Ik wil U een impressie van deze zeer geslaagde activiteit niet onthouden omdat het iets zegt over de samenwerking binnen de afdeling, de collegialiteit die hiermee bevordert wordt en de zorg voor de kwaliteit van het materiaal die navolging verdient.

Wat let ons om dergelijke activiteiten te organiseren en zo elkaar te ondersteunen en te stimuleren. Als de bijen in winterrust zijn, hoeft dat niet ook voor de bijenhouders te gelden. Wassmelten en gieten van kunstraat is voor veel imkers inmiddels een gebruikelijke activiteit geworden. Het smelten van de was kost energie en het aanschaffen van een waspers kost geld. Voor een individuele imker niet efficiënt. Voor een groep imkers is de aanschaf van een waspers het overwegen meer dan waard. Maar dan het schoonmaken van de raampjes! Moeizaam gekrab met messen zonder een *echt* goed resultaat. De vereniging Rijsbergen/Zundert pakt dit anders en groots aan.

Nadat de raampjes in een heet waterbad van de was waren ontdaan, werden ze gelooft. Men dompelde de raampjes in een bad kaliloog in een oplossing van 5%.

Johan van Opstal, onze gastheer, gaf het recept. Vul een roestvrij stalen vat met water en voeg kaliloog toe, zodat een oplossing van 5% ontstaat. Voeg, afhankelijk van de hoeveelheid water, een portie groene zeep toe. Dit brengt de chemische reactie op gang. Het geheel wordt verwarmd. Hoe warmer de oplossing des te beter de werking. Men had een stalen klem vervaardigd waarin ongeveer 10 ramen konden worden geklemd. Dit geheel werd in het bad ondergedompeld waarna de raampjes in een bad met water en azijn werden gedaan om het loog te neutraliseren.

Afspoelen met water en drogen waren de laatste stappen in deze procedure. Resultaat: prachtige schone ramen. Bij erg vuile ramen moest soms nog wat worden nageborsteld. Een heel gedoe maar uiterst effectief. Dit kan alleen maar als je over een flinke werkruimte beschikt. Er zijn immers minstens 2 baden nodig. Het afspoelen kan met de tuinslang gebeuren. Een bad met hemelwater is echter het meest aan te bevelen. Alleen bij het schoonmaken van grote hoeveelheden is deze werkwijze efficiënt. Als je daarnaast ook nog was smelt en kunstraat giet, is ook daar ruimte voor nodig. Maar ook is uiterste voorzichtigheid geboden. Werken met rubber handschoenen en een

veiligheidsbril is aan te raden.

Over het resultaat was ik zeer enthousiast. Maar nu rees de vraag wat er met de baden afval moest gebeuren. De schrik sloeg me om het hart. Gewoon weg laten lopen in het riool? Ik besloot voor alle zekerheid maar eens de bevoegde instanties te bellen. Het Hoogheemraadschap had geen enkel probleem met het lozen in het riool omdat zij een dergelijke oplossing onmogelijk in het door hen te reinigen water zouden kunnen terugvinden. Maar wat zegt de plaatselijke lozingsverordening? Immers, het loog kan toch het rioleringsstelsel aantasten. Ook bij hen geen bezwaar. Wel kreeg ik het advies om niet in één keer de gehele hoeveelheid te lozen maar dit te verspreiden over een aantal dagen. Het riool zou op geen enkele manier aangetast kunnen worden. Als voor de zekerheid aan het afvalwater azijn wordt toegevoegd om het loog te neutraliseren, is er al helemaal geen bezwaar. Met deze adviezen in het achterhoofd kan men nu met een gerust hart het besluit nemen om met een aantal imkers een dergelijke activiteit op te zetten. Alle voor- en nadelen kunnen worden afgewogen. Eén ding is duidelijk, de raampjes waren als nieuw en het was een zeer plezierige ontmoeting met deze Rijsbergse en Zundertse imkers. Met dank aan Johan van Opstal.

Verslag Studiedag ZLTO 10 november 2001

Aat Rietveld

De studiedag wordt elk jaar door een groter aantal imkers bezocht. Op 10 november begaven 247 imkers zich naar het schoolgebouw van de agrarische school Helicon te Bostel. Ruim 40 medewerkers verzorgden daar de jaarlijkse studiedag.

Het thema was dit jaar 'De Imker vertelt'. Zoals het thema al aangeeft ging het dus over verschillende bedrijfsmethoden die middels lezingen van ervaren imkers aan de orde kwamen.

Om 10 uur opende dagvoorzitter Jo Janssen de dag en heette ieder hartelijk welkom. In zijn welkomstwoord legde hij uit waarom voor het thema gekozen is. Inmiddels hadden de imkers die hun producten wilden laten keuren deze ingeleverd. Hier bleek al dat imkers uit het gehele land deze studiedag bezochten.

Naast de honing, de mede en de was werd er ook weer een korfvlechtkeuring gehouden. Voorzitter van de keuringscommissie was de deskundige korfvlechter de heer Toon Brekelmans.

Honing-, was- en medekeuring werden uitgevoerd onder voorzitterschap van Pierre Sanders. Bij de keuringen werden de landelijke richtlijnen gehanteerd. Naast de lezingen en de keuringen was er het gebruikelijke parallelprogramma.

De activiteiten werden hoofdzakelijk door dames bezocht. Er werden van 'heksenbezems' prachtige vogels gemaakt die een plaatsje in de tuin meer dan waard zijn. Daarnaast werden van kunstraat en andere materialen bloemen gemaakt. Ook hier waren kunstwerken het resultaat. De workshops ontbraken ook dit jaar niet: zoeken op internet of werken met de Bijen cd-rom op de door de

school beschikbaar gestelde computers. De vriendenclub liet ons de resultaten van hun timmerwerk zien, onder andere bevruchtungskastjes in diverse uitvoeringen. Het paringsstation Kreverhille gaf in zijn voortreffelijk ingerichte stand informatie over hun werkzaamheden. Daar in die uithoek van Nederland is een prestatie weggezet die meer dan indrukwekkend is. Op een handige manier is gebruik gemaakt van zowel Nederlandse als Belgische subsidiebronnen met als resultaat een professioneel bevruchtungsstation.

Voor het eerst waren zusterorganisaties aanwezig. Het ging om de IVN en de KMTP 'Groeï en Bloei'. Zij symboliseren de noodzaak van samenwerking. We zijn allemaal, ieder vanuit de eigen invalshoek, actief in en met de natuur.

Verder was de redactie van het maandblad Bijen aanwezig om suggesties en opmerkingen in ontvangst te nemen. In twee lokalen was een markt waar imkers hun boeken en snuisterijen aanboden en boekhandel 'De Stokroos' een uitgebreide verzameling boeken te koop aanbood.

26

Imkersartikelen konden worden gekocht bij de goed gevulde stand van DEVA uit Tilburg. De lokalen waar de 4 lezingen werden gehouden waren overvol. In de studiedagmap stond de inhoud van de lezingen kort aangegeven.

De heer H. Daems behandelde de **Rensonmethode** en vond daarvoor een gewillig oor. Voor veel imkers gaf deze lezing stof tot nadenken. De **geïntegreerde koninginnenteelt** werd behandeld door de heer C. Dewindt, één van de personen achter bevruchtungsstation Kreverhille. Op de vraag 'Welk ras kiezen en waarom?' kwam hij uit op carnica's, het ras waarmee men in Kreverhille werkt. Hij onderbouwde deze keuze in zijn lezing.

Over het **Doppenproject** is in het blad Bijen al veel gepubliceerd. De heer F. Rutten gaf een overzicht en deed verslag van de resultaten van de afgelopen jaren. De

studiedagmap bevat een uitstekend artikel over dit project. De heer H. Joosen uit Teteringen staat bekend als een imker van grote klasse die werkt met de **Aalstermethode** aangevuld met zijn jarenlange ervaring. Hij gaf veel uitleg over allerlei aanpassingen zowel in methode als in materiaal dat hij in de loop der jaren heeft ontwikkeld.

Tijdens de lunch met brood en heerlijke erwtensoep werden lootjes verkocht voor de loterij aan het eind van de dag. Prachtige prijzen zijn beschikbaar gesteld door diverse leveranciers en door de leden van de KMTP.

Aan het einde van de dag was de uitslag van de keuringen. Pierre Sanders deelde de diverse certificaten uit en gaf als samenvatting dat de kwaliteit van de ingeleverde producten zeer hoog was. Keuringen met een wedstrijdelement hebben dus wel degelijk invloed op de kwaliteit van het werk van de imkers.

Toon Brekelmans deelde de certificaten uit voor het vlechtwerk. Hij sprak de wens uit dat het keuren van vlechtwerk, dat jaren niet op de studiedag is gebeurd, nu weer een nieuwe impuls heeft gekregen en jaarlijks herhaald zal worden.

Jo Janssen sprak in zijn slotwoord de heer Bert Opsteeg toe. Bert verlaat de studiedagcommissie na ongeveer 25 jaar. Hij werd beloond met bloemen en een envelop met inhoud. Bert zal hier als enthousiast imker en 'boekenfanaat' wel raad mee weten.

Er is een opvolger gevonden in de persoon van Rob Verkooijen die zichzelf voorstelde.

In zijn dankwoord memoreerde Bert Opsteeg dat de studiedag een voortvloei was van de imkersdag die meer de gezelligheid als kenmerk had. De imkersdag werd door steeds minder mensen bezocht zodat naar een nieuwe formule werd gezocht. Op 10 november 2001 werd weer eens aangetoond dat deze 'nieuwe' formule succesvol is.

Jo Janssen bedankte alle aanwezigen en in het bijzonder de mensen die een bijdrage aan het programma hebben geleverd maar ook de vrijwilligers die voor de lunch en andere technische ondersteuning hebben gezorgd.

Speciaal gaat de dank uit naar de leiding van de school Helicon en zijn conciërge de heer Van Roessel die alle organisatorische problemen die ontstonden vlekkeloos heeft opgelost.

Na deze slotwoorden vond de verloting plaats waardoor een aantal bezoekers behalve met veel nieuwe kennis ook nog met iets tastbaars naar huis gingen.

Uw verslaggever rest niets anders dan de complimenten uit te spreken aan het adres van de commissie die namens het bestuur van de Bond van de Bijenhouders van de ZLTO deze meer dan voortreffelijke dag heeft georganiseerd. We zien uit naar het thema van volgend jaar.

Honingkeuring Cranendonck een internationaal evenement

Henk Vermeulen

Zondag 14 oktober was het dan weer zover. Voor de zevende maal organiseerde de Imkervereniging 't Wilgenroosje uit Cranendonck haar jaarlijkse honingkeuring.

keurmeester Toon Brekelmans keurt vlechtwerk. Foto: Frans Janssen.

Deze honingkeuring is de laatste jaren uitgegroeid tot een internationaal evenement. Zowel verenigingen uit de regio Zuidoost-Brabant alsmede onze Belgische imkervrienden namen aan de keuring deel.

Op zaterdagavond 13 oktober werden door de verenigingen Wilgenroosje, Deurne, Leende, Hamont-Achel en Houthalen-Helchteren tezamen 51 series van drie potten honing ingeleverd.

De vereniging Asten was niet aanwezig vanwege de recente uitbraak van Amerikaans vuilbroed in hun werkgebied.

Op zondagmorgen werden de honingkeurmeesters Jo Feijen, Pierre Sanders en Jan Lommers voor de zware taak gesteld om dit grote honingaanbod anoniem te beoordelen. Toeschouwers werden niet toegelaten bij de keuring in het clubgebouw van 't Wilgenroosje, dit om de keurmeesters in alle rust hun taak te laten uitvoeren.

Een terechte opmerking was dat de inzendingen qua hoeveelheid zich zeker konden meten met de inzendingen op de studiedag van de ZLTO in Boxtel. Dus handschoentjes aan en keuren.

Ondanks het grote aanbod werd er toch heel erg kritisch naar de inzendingen gekeken en schroomden de keurmeesters niet met elkaar discussies aan te gaan.

Over één ding waren ze het unaniem eens, de inzendingen waren zeer goed verzorgd en van een hoge kwaliteit. Vijf inzendingen behaalden 100 punten en bijna tien inzendingen waren goed voor 99 punten.

Vanaf 14.00 uur mochten we een groot aantal van de inzenders begroeten in ons clublokaal voor de prijsuitreiking. Ook kregen de aanwezigen een korte uitleg over het keuren van honing en was er voldoende gelegenheid om vragen te stellen aan de keurmeesters. Daarna was er tijd voor een gezellig samenzijn onder het genot van een drankje.

Uiteraard werden er vele ervaringen uitgewisseld over onze gezamenlijke hobby.

Al bij al kunnen we als vereniging weer terugzien op een geslaagde keuring die ons (h)eerlijk product honing zeker ten goede komt.

Verslag Algemene Vergadering

(gehouden op 6 oktober 2001)

M.J. van Iersel

Openingstoespraak Voorzitter J. Beekman heette alle genodigden en aanwezigen welkom op deze vergadering.

In zijn openingswoord gaf de voorzitter aan dat het bestuurlijk een lastig jaar geweest was met de hoorzittingen over een nieuwe organisatie als een pluspunt en de gebeurtenissen rond 'de honingzemerij' als dieptepunt.

Notulen Algemene Vergadering 1 april 2000 De notulen werden zonder wijzigingen goedgekeurd.

Mededelingen - De premie voor de verzekering van bijenvolken is vastgesteld op € 0,50 per volk.

- De conflictueuze situatie die tussen de gemeente Schiermonnikoog en het Carnicteeltstation was ontstaan lijkt tot een oplossing te komen. De procedures om de nodige vergunningen te krijgen voor een verplaatsing van het teeltstation zijn gestart.

- Voor belangstellenden heeft de secretaris beschikbaar: Rapport de Goey over het belang van bestuiving door bijen, gegevens over uitbreiding vervoersverbod te Asten, reglement voor jurering vlechtwerk, bijenkrant en het nieuwe PR-boekje.

Jaarverslag 2000 Het jaarverslag werd door de vergadering goedgekeurd zonder vragen of opmerkingen.

Jaarrekening en balans 2000 De overgang naar een andere accountant verliep niet geheel vlekkeloos. Er waren enige fouten in het financiële verslag gekomen. Deze zijn inmiddels hersteld.

Uit naam van de kascontrolecommissie (verenigingen Middelbeers, Milheeze, St. Michielsgestel) gaf de heer Van Gils een toelichting op de controle. Hij merkte op dat alle financiële mutaties van het fonds voormalige honingzemerij verspreid in de boekhouding waren opgenomen. Het betreft hier het fonds dat gevormd is door de drie zuidelijke bonden om alle inkomsten en uitgaven te doen die te maken hebben met de financiële afwikkeling rond de voormalige honingzemerij. Het bestuur zegde toe hiervan een duidelijk overzicht te maken. De kascontrolecommissie heeft alle bescheiden in orde bevonden en de vergadering verleende de penningmeester decharge. De nieuwe kascontrolecommissie bestaat uit de verenigingen Milheeze, St. Michielsgestel en Liempde.

Begroting 2002 De begroting is vastgesteld conform het voorstel van het bestuur. Het contributievoorstel in euro's, alsmede de afdracht aan de Ambrosiushoeve werd overeenkomstig het bestuursvoorstel aangenomen. Voor gewone leden euro 18,50, voor jeugdleden euro 11,50 met euro 4,54 als afdracht. Het is verheugend vast te stellen dat voor het eerst sinds lange tijd het ledental iets is gestegen.

Bestuursverkiezing Geen der bestuursleden was aftredend. Toch maakte de voorzitter van deze gelegenheid gebruik de leden te verzoeken uit te zien naar mogelijke kandidaten voor een functie in het hoofdbestuur.

Ontwikkelingen rond de voormalige honingzemerij De voorzitter gaf een volledig chronologisch overzicht van alle verwikkelingen rond Honeypack Holding (voormalige honingzemerij Het Zuiden) vanaf 4 januari 1999. De gebeurtenissen werden vooral gekenmerkt door het niet nakomen van beloften en afspraken en het niet verlenen van medewerking door de directeur van Honeypack. Dit alles leidde tot een aanvraag voor surséance van betaling op 21 november 2000 en het opzeggen van de managementovereenkomst met de heer C. de Vries. De chaotische situatie die toen werd aangetroffen ten gevolge

van een volledig mismanagement, noodzaakte het aanvragen van het faillissement op 22 november 2000. Het beleid werd toen overgenomen door een curator. Een van de resultaten daarvan is dat de firma van De Traay uit Lelystad het bedrijf heeft overgenomen.

Wegens contractuele verplichtingen kon de directeur niet in een eerder stadium worden ontslagen. De drie zuidelijke bonden zijn blij dat f1.100.000,- die bij de verkoop overeengekomen waren, door hen ontvangen zijn.

Bibliotheek Het hoofdbestuur stelde de vergadering voor haar toestemming te geven om de bibliotheek op te heffen. De vereniging Liempde ijverde ervoor de bibliotheek als historisch erfgoed te behouden en bood daarbij aan deze taak op zich te nemen.

Er ontstond een uitgebreide discussie waarbij als belangrijkste punten naar voren kwamen:

- Er moet duidelijkheid zijn of je een uitleen- of documentatiebibliotheek wilt zijn.
- Er moet duidelijkheid komen over de toekomstige continuïteit.

- Er is geen duidelijkheid over de feitelijke manier waarop de bibliotheek in de toekomst wordt beheerd.
- Er is geen duidelijkheid over wat er verstaan moet worden onder het begrip 'historisch erfgoed'.

De discussie had als gevolg dat het bestuursvoorstel werd teruggedenken en dat er een commissie werd ingesteld die al deze aspecten nog eens gaat bestuderen zodat er op een volgende vergadering een goed besluit kan worden genomen.

Voortgangsrapportage verenigings- c.q. kringvoorstellen Voortgangsrapportage werkgroep Bedrijfsraad 2000 naar een landelijke organisatie. Er zijn drie werkgroepen aan het werk geweest: werkgroep organisatie, -financiën, -doelstellingen. Dat heeft nog niet geleid tot een concreet voorstel dat aan de leden kan worden voorgelegd. Momenteel is de heer J. Zevenbergen, oud-voorzitter Nederlandse Fruitteelt Organisatie aangezocht als extern begeleider. Hij voert nu gesprekken met de afzonderlijke besturen om te bezien of er goede mogelijkheden is om het ingewikkelde proces van het vormen van een nieuwe organisatie tot een goed einde te brengen. Als dat naar zijn oordeel mogelijk is, zal dat leiden tot een afgewogen voorstel waarop de leden uiteindelijk beslissen om al dan niet tot de vorming van een nieuwe organisatie over te gaan.

In de discussie hierover werd het geven van meer bevoegdheden aan de Bedrijfsraad naar voren gebracht omdat er nu twee organisaties niet meedoen in het eenwordingsproces.

Met het bestuursstandpunt om verder deel te nemen in het overleg wordt door de vergadering ingestemd.

Rondvraag In de rondvraag werd aandacht besteed aan het gebruik van mierenzuur als varroabestrijdingsmiddel, de bedrijfswedstrijd en AVB.

De heer D. Vunderink deelde mee dat dit de laatste keer was dat hij als VBBN voorzitter bij deze vergadering aanwezig kon zijn. Hij maakte van de gelegenheid gebruik om erop te wijzen dat het optuigen van de Bedrijfsraad wel mooi klinkt maar betekent dat de leden macht uit handen geven. De leden hebben alleen indirecte invloed op de gang van zaken in de Bedrijfsraad.

Op donderdag 1 november 2001 overleed geheel onverwachts ons gewaardeerde lid

CEES DOPPENBERG

Hij was een actief imker en meer dan 25 jaar lid van onze vereniging. Vanaf 1986 tot zijn overlijden was hij bestuurslid/penningmeester. Zowel voor het 25-jarig lidmaatschap als de tien jaar penningmeester werd hij onderscheiden. Zijn bijen betekenden heel veel in z'n leven en wij verliezen in hem een zeer geïnteresseerd imker. Hij nam altijd deel aan onze verenigingsactiviteiten en vervulde een centrale rol binnen de vereniging.

Wij wensen zijn vrouw, dochter, schoonzoon en verdere familie sterkte toe met dit verlies.

Bestuur en leden
VBBN subvereniging Putten

Op 11 november overleed op de leeftijd van bijna 76 jaar onze imkervriend

KLAAS KOSTER

Klaas is van 1977 tot 1994 voorzitter van onze subvereniging geweest. Bij zijn terugtreden werd hij benoemd tot erevoorzitter. Klaas heeft zich bijzonder ingezet voor het tot bloei brengen van onze vereniging, wat zich o.a. heeft gemanifesteerd in een grote toename van het ledental van onze afdeling. Klaas is daarnaast gedurende vele jaren opgetreden als honingkeurmeester. Wij zullen de inspirerende wijze waarop hij zich inzette voor de bijenteelt, niet alleen binnen onze vereniging maar ook daarbuiten, niet vergeten en zijn nagedachtenis in hoge ere houden.

Zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen wensen wij veel sterkte bij het dragen van dit grote verlies.

Bestuur en leden
VBBN subvereniging Ruinen